

Nr 426.

Av herr **Andersson** i Mölndal, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 339, med förslag till förordning om familjebidrag åt värnpliktiga under krigstjänstgöring m. m. (krigsfamiljebidragsförordning).

I Kungl. Maj:ts proposition nr 339 med förslag till förordning om familjebidrag åt värnpliktiga under krigstjänstgöring m. m. (krigsfamiljebidragsförordningen) har bl. a. föreslagits att 6 § 3 mom. skall få följande lydelse: »Där Konungen i fråga om ort, vilken gränsar till ort i högre ortsgrupp, jämlikt 6 § 3 mom. första stycket lagen om folkpensionering förordnat om förhöjning av tilläggspension till pensionstagare, vilken är mantalsskriven inom visst intill gränsen liggande område, skall familjepening, som enligt vad i 27 § stadgas skall utgivas av den kommun, inom vilken området är beläget, förhöjas med hälften av skillnaden mellan familjepeningen i kommun i den högre ortsgruppen och familjepeningen i den kommun, inom vilken området är beläget.» Vad som här sålunda föreslagits, är avsett att i någon mån utjämna de orättvisor som uppstå genom den nuvarande dyrortsgrupperingen. Otvivelaktigt kan förslaget anses utgöra en förbättring mot nu rådande förhållanden. Det torde dock kunna ifrågasättas, om icke den föreslagna bestämmelsen skapar ett förhållande, som kan bli mer till skada än till nytta. Det förhållande som förorsakat att ett visst område inom en kommun i pensionshänseende kommit i ett bättre läge än den övriga delen av kommunen är säkerligen i flesta fall bostadskostnaden. Då bostadskostnaden är reglerad genom särskilda bestämmelser i familjebidragsförordningen, kunna alltså icke skälen för en olika behandling av familjepeningen inom samma kommun kvarstå. Men detta bör därför icke utesluta att behov ur rättvisesynpunkt föreligger för att en förhöjd familjepening utgår inom hela kommunen. Den begränsning, som den föreslagna bestämmelsen fått genom sin anslutning till 6 § 3 mom. första stycket lagen om folkpensionering, kommer att medföra att värnpliktiga inom en och samma kommun ställa sig frågande inför det faktum, att därför att de äro mantalsskrivna inom skilda områden av kommunen så få de finna sig i att familjepeningen i det ena området av kommunen är högre än i det andra. Säkert kommer detta att medföra missnöje bland de värnpliktiga och deras familjer, som ha att räkna med den lägre familjepeningen. En sådan olikartad behandling av de värnpliktiga och deras familjer inom samma kommun kan icke vara lämplig. Det kommer ovillkorligen att medföra besvärligheter för familjebidragsnämnderna, och det blir ytterst svårt att få de värnpliktiga att förstå, varför det skall vara så. Att det varit en högre familjepening i en

angränsande kommun än i den egna, det ha de värnpliktiga förstått förklaringarna för, men att det skall vara skillnad inom kommunen torde vara svårare att få dem att acceptera. Naturligtvis kan man anföra, att det är behovsprövning och att det således ändå kommer att uppstå skillnader i familjepenningen. Detta är givetvis riktigt, men fall komma säkert att uppstå, då förutsättningarna äro helt lika för värnpliktiga inom de båda områdena av kommunen.

Då det gäller tilläggspension, förhåller det sig på ett annat sätt än med familjepenningen. Om enligt Konungens förordnande, på framställning av kommun, inom visst område inom kommunen skall utgå högre tilläggspension, så torde det i de flesta fall vara så, att till de pensionstagare som ej äro mantalsskrivna inom det nämnda området lämnar kommunen kompensation i form av kommunala pensionstillskott, och således utjämnas den skillnad i pensionsbelopp som finnes. En utjämning av skillnaden av de högsta beloppen av familjepenningen inom en sådan kommun kan ej ske på liknande sätt och är för övrigt icke önskvärd.

Enär det otvivelaktigt är så, att en del kommuner äro i ett ogynnsammare läge än andra på grund av sitt läge intill en ort i högre ortsgrupp, och då det numera är så att högsta priser fastställas på ett flertal varor och dessa högsta priser bliva lika höga och i vissa fall högre i den kommun som kan gränsa till en ort i högre ortsgrupp, är det nödvändigt, om en större rättvisa skall uppnås, att lämna möjlighet att i en sådan kommun utgiva en något förhöjd familjepenning. Då en sådan rättvisa de värnpliktiga emellan icke kan uppnås med vad som föreslagits i propositionen, måste en utvidgning av Kungl. Maj:ts förslag på denna punkt komma till stånd. Bästa sättet för att ernå så stor rättvisa, som över huvud kan vara möjlig i nuvarande läge, torde vara att den förhöjning av familjepenningen, som enligt Kungl. Maj:ts förslag skall äga rum för visst område inom kommun, skall ske inom hela kommunen. Genom ett sådant förfaringssätt undanröjas alla de misshälligheter som komma att uppstå, om Kungl. Maj:ts förslag antages oförändrat.

Med anledning av vad här ovan anförts hemställes,

att riksdagen måtte besluta att förhöjning av familjepenning, som skall ske enligt 6 § 3 mom. i Kungl. Maj:ts förslag till förordning om familjebidrag åt värnpliktiga i krigstjänstgöring (krigsfamiljebidragsförordningen), skall utgå till alla värnpliktiga inom samma kommun, samt att vederbörande utskott måtte vidtaga de ändringar av lagtexten, som kunna anses vara erforderliga.

Stockholm den 12 juni 1942.

G. Andersson,
Möln dal.